

จังหวะลีลาความงามจากธรรมชาติ

RHYTHM OF BEAUTY FROM NATURE

จริยวดี มะราชลี / JARIYAWADEE MARATCHALEE

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

GRADUATE STUDENT IN THE MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS, FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS, MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บุญทัน เชษฐสุราษฎร์¹ / BOONTAN CHETTASURAT

ประสิทธิ์ วิชชายะ² / PRASIT WICHAYA

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์เรื่อง จังหวะลีลาความงามจากธรรมชาติ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษารูปทรงอิสระที่แสดงออกถึงลักษณะการเคลื่อนไหวของธรรมชาติ เช่น กลีบดอกไม้ที่บอบบาง ซึ่งสามารถเคลื่อนไหวตามแรงลมได้อย่างอิสระ แสดงถึงพลังของความอ่อนหวาน นุ่มนวล ที่พลิ้วไหวตามกระแสลมได้อย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในรูปแบบนามธรรมแสดงออกผ่านรูปทรงอิสระโดยใช้วัสดุดินเผา ซึ่งเป็นดินพื้นเมืองในการปั้นหม้อดินของชาวบ้านหม้อในจังหวัดมหาสารคามที่แสดงถึงความเป็นธรรมชาติในการก่อเกิดเป็นรูปทรงดังกล่าว มีวิธีดำเนินการสร้างสรรค์โดยรวบรวมข้อมูลจากแรงบันดาลใจเบื้องต้น ข้อมูลจากเอกสาร และอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความชัดเจนของแนวเรื่อง รูปทรงสัญลักษณ์ และเทคนิคกลวิธี สร้างสรรค์โดยใช้ทัศนธาตุและหลักการทางทัศนศิลป์ เพื่อตอบสนองแนวความคิด เป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน จำนวน 21 ชิ้น

ผลการสร้างสรรค์ พบว่า รูปทรงอิสระที่แสดงพลังและจังหวะลีลาความงามจากการเคลื่อนไหวของธรรมชาติดังกล่าว ได้แสดงออกถึงพลังของความอ่อนโยนนุ่มนวล ที่สอดคล้องกันระหว่างมนุษย์และธรรมชาติเพื่อจะสามารถปรับตัวให้ยืนหยัดอยู่ได้ในทุกสถานการณ์ แม้ในขณะที่เผชิญกับมรสุมลมแรง ดังเช่นกลีบดอกไม้ที่พลิ้วไหวได้อย่างอิสระ ผลจากการสร้างสรรค์ดังกล่าวก่อให้เกิดข้อค้นพบใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะตน คือ สามารถสื่อให้ผู้ชมได้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของผลงานศิลปะ ซึ่งแสดงออกในลักษณะประติมากรรมดินเผาแบบนามธรรม

คำสำคัญ : จังหวะลีลา ความงาม ธรรมชาติ

Abstract

This visual arts creation thesis, "The Rhythm of the Beauty from Nature" consisted of two purposes, which were to study free form figure which expressed the characteristic of movement of the nature such as the delicate petals that could freely move by wind blows which showed the power of sweetness and gentleness that unlimited sway by wind flow. And to create the visual arts which were sculpture in abstract style that expressed via free form terracotta created from Ban Moh (the pot village in MahaSarakhm Province, Thailand) native clay that the villagers used for mold pottery which conveyed the naturalness in creation of such shapes. The operation of this creation was collected from the primary inspiration, data collection, and influence from creative work. The data analysis was clearly analyzed in order to theme, form, technique, and process through visual element and visual principle to satisfy of concept and specially character for 21 pieces.

The result of this creation was found free form that showed the power and rhythmic beauty of the natural movement that demonstrated the power of gentleness and softness which was harmonious between humans and nature in adapting to stand in any situation even when faced with force winds as the petals sway freely. And this creation also brought about the new particularly appearance, that was ability in conveying to the audience, for they could appreciate the value of art which is manifested in the form of abstract terracotta sculptures.

Keywords : Rhythm, Beauty, Nature

¹รองศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

²อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บทนำ

แรงบันดาลใจเบื้องต้นในการสร้างสรรค์ประติมากรรมดินเผาที่แสดงออกถึง จังหวะลีลา ความงามของธรรมชาติรูปแบบนามธรรมซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากกลีบดอกไม้ ความรู้สึกดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ที่ต้องดิ้นรน และต่อสู้กับสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่ต้องแก่งแย่งแข่งขันเพื่อให้เกิดการยอมรับในผลงาน และให้ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีขึ้น และในการดำรงชีวิตในสังคมที่จะต้องปรับตัว ให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมต่างๆ อยู่เสมอ รวมทั้งต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้คนที่แตกต่างกันหลากหลายอยู่ทุกวัน การแสดงออกของผู้หญิงในสังคมดังกล่าวจึงต้องมีความอ่อนอ่อนไปตามกระแสแห่งสังคมนั้นๆ อยู่เสมอ เพื่อยังคงไว้ซึ่งมิติภาพที่เอื้ออารีต่อกัน และสิ่งหนึ่งในความเป็นผู้หญิงที่ผู้สร้างสรรค์มองเห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ ความอ่อนหวาน และการปรับตัวตามกระแสแห่งสังคมนั้นได้อย่างอิสระ ไม่ขัดแย้ง ไม่แตกหัก ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นต้นแรงบันดาลเบื้องต้นที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์มองเห็นความอ่อนหวานของผู้หญิงเปรียบดั่งกลีบดอกไม้ที่อ่อนบาง แต่สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ แม้ท่ามกลางพายุลมแรงก็สามารถดำรงอยู่ได้อย่างงดงาม

ความงามความอ่อนหวานของผู้หญิงได้รับการเปรียบเทียบกับดอกไม้มาช้านาน และไม่เพียงแต่ความอ่อนหวานบอบบางภายนอกเท่านั้น ที่ผู้หญิงได้รับการอุปมาอุปไมยกับดอกไม้ หากแต่ความงดงามภายในจิตใจของผู้หญิงสาว ก็สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเขียน ได้ประพันธ์บทกวีที่พรรณนาถึงความงามของผู้หญิงกับดอกไม้ไว้อย่างมากมาย เช่นกัน อาทิ บทกวี “ดอกไม้กับนารี” โดย อรุโณทัย ซึ่งได้แต่งบทกวี พรรณนาถึงหญิงสาวกับดอกไม้ ไว้อย่างน่าชื่นชมว่า

ดอกไม้งามตามสีที่ปรากฏ
ความสวยสดล่อแมลงแต่งเกสร
เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์นี้รันดร
เมื่อภรมผสมให้ได้เมล็ด
หญิงงาม งามอย่างไรใครอยากรู้
งามเมื่อดูแลตัวเองแล้วเสร็จ
หรือว่างามกิริยาจุดดั่งเพชร
ที่มีเม็ดแข็งกล้าแต่น่ายล
นารีสวย สวยตรงไหน ใครช่วยบอก
สวยภายนอกอย่างไรใครชอถาม
สวยภายใน ใครรู้ ช่วยเฉลยความ
มีความงามเหมือนดอกไม้บ้างไหมเอย
(อรุโณทัย, 2552)

ผู้สร้างสรรค์จึงเปรียบเทียบกับอุปมาอุปไมยความเคลื่อนไหวของผู้หญิงในสังคมกับความเคลื่อนไหวที่อิสระ

ไร้ขอบเขตของกลีบดอกไม้ ด้วยรูปทรงนามธรรมตามอุดมคติส่วนตัว ซึ่งได้รับการถ่ายทอดออกมาในลักษณะประติมากรรมดินเผา โดยต้องการมุ่งเน้นการศึกษาในเนื้อหาที่แสดงออกถึงจังหวะลีลา ความงามจากธรรมชาติ ความอ่อนหวานของการเคลื่อนไหว ภายใต้รูปทรงที่เกิดจากแรงบันดาลใจของดอกไม้ ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าถึงกระบวนการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิค วิธีการให้สอดคล้องกับการคลี่คลายรูปทรงจากธรรมชาติไปสู่ความเป็นนามธรรม ใช้วัสดุที่สอดคล้องกับเนื้อหาของผลงาน เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการสร้างสรรค์ผลงานที่จะสามารถสื่อถึงเนื้อหาของจังหวะลีลาความงามจากธรรมชาติ ด้วยการแสดงออกผ่านเส้นและรูปทรงอันเกิดจากจินตนาการด้านความงามตามอุดมคติของผู้สร้างสรรค์เอง

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อศึกษา เพื่อนำเสนอผลงานทัศนศิลป์ในรูปแบบประติมากรรมที่สื่อสะท้อนให้เห็นถึงการแสดงออกในการปรับตัวของผู้หญิงในสังคม ที่มีความพลั้วไหว และอ่อนหวานในการเคลื่อนไหว
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ในรูปแบบนามธรรม แสดงออกผ่านรูปทรงอิสระที่ได้รับ แรงบันดาลใจจากธรรมชาติ โดยใช้วัสดุดินเผาที่แสดงถึง ความเป็นธรรมชาติในการก่อเกิดเป็นรูปทรงดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเอกสารและข้อมูลที่เป็นแรงบันดาลใจเบื้องต้นนำมาผสมผสานกันนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงนำข้อมูลทางด้านแนวความคิด รูปแบบ เทคนิค ไปค้นหาผลงานศิลปกรรมที่มีคล้ายคลึงกับผลงานของตนเองเพื่อศึกษาผลจากการสร้างสรรค์นั้น แล้วนำอิทธิพลจากการสร้างสรรค์ที่ได้รับในด้านต่างๆ ไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง โดยผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลทางผลงานศิลปกรรมที่ได้รับในด้านต่างๆ มีดังนี้

ด้านรูปแบบ

ผลงานศิลปกรรมของศิลปินชื่อ อีวา ฮิวต์ ประติมากรหญิงชาวสวีเดน ที่เป็นต้นแรงบันดาลใจสำคัญ ในด้านของการสร้างสรรค์รูปทรงนามธรรมที่แสดงออกถึงความอิสระที่อ่อนหวานที่สร้างประติมากรรมรูปแบบนามธรรม อันแสดงให้เห็นถึงเส้นและรูปทรงได้อย่างงดงาม ภายใต้รูปทรงอิสระจากการปั้นวัสดุสำเร็จรูปที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการถอดแบบจากแม่พิมพ์ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับลักษณะการสร้างสรรค์ประติมากรรมดินเผาของผู้เขียนและการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมของ อีวา ฮิวต์

ก็เป็นการสร้างรูปทรงอิสระที่แสดงออกถึงการเคลื่อนไหวที่อ่อนหวานและมีความพลิ้วไหวได้อย่างน่าประทับใจ ในผลงานศิลปกรรมของอีวา ฮิวด์ ผู้สร้างสรรค์มองเห็นการแสดงออกแห่งพลังการเคลื่อนไหวที่อิสระไร้ขีดจำกัด เป็นรูปทรงที่แสดงพลังของเส้นที่อ่อนหวาน นุ่มนวล ซึ่งรูปทรงที่แสดงออกมานั้นสามารถเป็นตัวแทนแห่งพลังการเคลื่อนไหวของและธรรมชาติและดอกไม้ได้ตรงตามแนวความคิดของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 1 ผลงานของ อีวา ฮิวด์ ชื่อ Breaking-up double
ปี ค.ศ. 2002 เทคนิคเซรามิค
ที่มา : <http://evahild.com/wp-content/uploads/2012/08/2002-2003-11.jpg>

ด้านเทคนิค

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเทคนิคดินเผาได้รับอิทธิพลด้านเทคนิคการเผาและการใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่น จากนายสุระศักดิ์ แสนโหม่ง ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมดินเผาจนได้รับรางวัลยอดเยี่ยมการประกวดประติมากรรมดินเผาแห่งชาติ ครั้งที่ 15 ประจำปี 2553 ซึ่งเป็นการนำเสนอผลงานประติมากรรมดินเผา ที่แสดงเนื้อหาถึงความอบอุ่น อ่อนโยนและให้ความเป็นธรรมชาติ ด้วยเทคนิคการเผาแบบสุ่มฟางที่ได้สืบทอดจากการเผาที่นาสนใจ

ภาพที่ 2 ผลงานของ สุระศักดิ์ แสนโหม่ง ชื่อ สุข อบอุ่น
ปี พ.ศ. 2555 เทคนิคดินเผา

ที่มา : <http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Surasak%20Sannong>

ด้านแนวความคิด

อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมที่สร้างความประทับใจในแนวความคิดเพื่อการสร้างสรรค์เป็นประติมากรรมดินเผาของผู้สร้างสรรค์ในครั้งนี้ คือ ผลงานของศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (ประติมากรรม) อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน ซึ่งเป็นการแสดงแนวความคิดในด้านของความปรารถนาของมนุษย์อันเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการก่อเกิดเป็นความเคลื่อนไหวต่างๆ ของมนุษย์เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งอันพึงปรารถนา ซึ่งสอดคล้องกับแรงบันดาลใจเบื้องต้นของผู้สร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์มองเห็นว่าแรงขับเคลื่อนในการใช้ชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันนั้น มีความปรารถนาและเป้าหมายในชีวิตเป็นตัวผลักดัน ให้เกิดเป็นพฤติกรรมการแสดงออกในรูปแบบต่างๆ ของมนุษย์ โดยรูปแบบการเคลื่อนไหวของผู้หญิงในสังคมที่มีความอ่อนหวาน อ่อนน้อม เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจ เพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมในครั้งนี้ ซึ่งรูปแบบการเคลื่อนไหวที่อ่อนหวานนุ่มนวลดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวที่นำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิตอย่างน่าชื่นชม และสามารถแสดงพลังการเคลื่อนไหวที่อิสระไร้ขีดจำกัด และยากแก่การคาดเดาได้อย่างน่าทึ่ง การแสดงพลังในการเคลื่อนไหวที่บ่งบอกถึงแรงปรารถนาภายในจิตใจของมนุษย์ดังเช่น ผลงานประติมากรรมของศิลปินแห่งชาติ อาจารย์นนทิวรรณ จันทนะพะลิน ที่ชื่อ “ความปรารถนา” จึงเป็นแรงบันดาลใจสำคัญ ในด้านการแสดงแนวความคิดที่คล้ายคลึงกับการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมดินเผาของผู้สร้างสรรค์ในครั้งนี้เป็นอย่างมาก และสามารถนำไปสู่การคลี่คลายแนวความคิด สู่การสร้างสรรค์เป็นรูปทรงนามธรรม ที่สอดคล้องกับการแสดงพลังความเคลื่อนไหวที่อิสระอ่อนหวานของธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนอีกด้วย

ภาพที่ 3 ผลงานของ นนทิวรรณ จันทนะพะลิน
ชื่อ ความปรารถนา ปี พ.ศ. 2552 เทคนิคหล่อบรอนซ์
ที่มา : <http://thaiartproject.org/non2.html&h=647&w=450&sz=30&tbnid=gOvnwxh9droidm:&tbn>

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

เริ่มจากการทำภาพร่างด้วยลายเส้นดินสอ จากแรงบันดาลใจที่ได้รับจากการเคลื่อนไหวของกลีบดอกไม้ โดยเริ่มต้นเนื้อหาด้วยการแสดงจังหวะลีลาที่อิสระอ่อนช้อยของกลีบดอกไม้ให้แสดงออกมาในรูปทรงที่เป็นนามธรรม โดยแสดงความตื้นและลึกของรูปทรงเพียงคร่าวๆ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขให้เป็นไปตามอารมณ์ความรู้สึกในขณะขึ้นงานจริง เมื่อได้ภาพร่างที่ต้องการเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับการทำงานสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นการช่วยลระยะเวลาในการทำงานได้มากขึ้น ในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการสร้างสรรค์ประติมากรรมดินเผา มีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ดังนี้

1. จัดเตรียมดิน ซึ่งผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ดินพื้นเมืองที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม โดยที่ดินจะต้องมีอัตราส่วน 1:1 ระหว่างดินเหนียวผสมกับดินเชื้อ ในลักษณะเฉพาะของดินที่มีการผสมดินเชื่อนั้น จะต้องบดดินเชื้อให้ละเอียดซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างพื้นผิวของผลงานเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าบดดินเชื้อไม่ละเอียดพอ จะทำให้การสร้างผิวที่เนียนเรียบบนชิ้นงานทำได้ยากยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าได้เนื้อดินที่ละเอียดในการขึ้นรูป จะทำให้การสร้างสรรค์ผลงานสามารถตอบสนองแนวความคิดในด้านของความอ่อนหวานและพลิ้วไหวตามรูปแบบที่ต้องการได้

2. วัสดุอุปกรณ์พื้นฐานในการสร้างสรรค์ประติมากรรม โดยการขึ้นรูปด้วยมือไม่ใช้แป้นหมุน และเตรียมอุปกรณ์สำหรับขัดผิวให้เรียบหลังจากผลงานแห้งสนิทแล้วด้วยกระดาษทรายเบอร์ 80

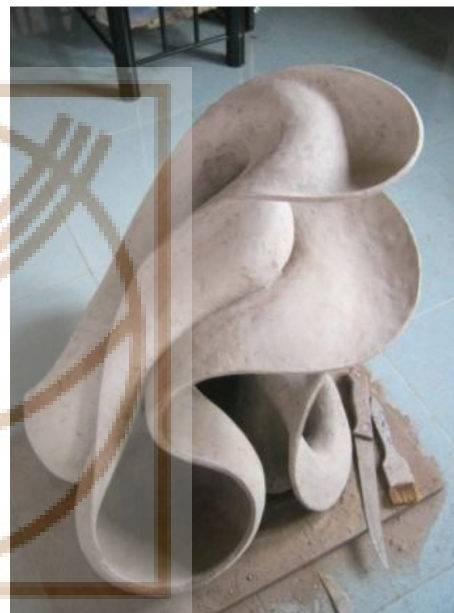
3. ดินผสมสำเร็จรูป (ดอมปาว) สำหรับเคลือบผิวของชิ้นงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมดินเผา ผู้สร้างสรรค์เริ่มต้นขบวนการสร้างสรรค์ด้วยการขึ้นรูปด้วยมืออย่างอิสระโดยไม่ใช้แป้นหมุน ในลักษณะเป็นแผ่นโดยรอบจากฐานล่างสุดของผลงานเสียก่อนโดยให้มีความหนาประมาณ 2 เซนติเมตร เพื่อสร้างความแข็งแรงสำหรับการรองรับน้ำหนักจากส่วนบนของชิ้นงานแล้ววนไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ และเพิ่มความสูงขึ้นโดยรอบเรื่อยๆ ขณะที่ขึ้นรูปผลงานจะต้องควบคุมระดับความชื้นไม่ให้แห้งจนเกินไป เพราะจะทำให้การเชื่อมต่อของดินเพื่อให้ความสูงและเป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการนั้นเป็นไปได้ยาก ซึ่งการใช้ดินเหนียวที่ผสมดินเชื่อนั้นจะทำให้ดินเซ็ทตัวได้เร็วกว่าปกติ คือ แห้งเร็ว ทำให้การต่อรูปทรงของชิ้นงานสามารถมีขนาดสูงขึ้นเรื่อยๆ ได้ ทั้งนี้ต้องรอให้ชิ้นงานส่วนล่างเริ่มมีความแข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนักส่วนบนได้ดีก่อน ซึ่งด้านบนของรูปนั้นอาจจะปั้นดินให้มีความหนาของชิ้นงานได้ประมาณ 1 เซนติเมตร เพื่อให้ผลงานได้แสดงความอ่อนหวานของกลีบดอกไม้ให้งดงามยิ่งขึ้น วิธีการดังกล่าว

ภาพที่ 4 วิธีการขึ้นรูปชิ้นงาน
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

เมื่อขึ้นดินให้ได้รูปทรงตรงตามความต้องการเรียบร้อยแล้ว ให้นำดินสำเร็จรูป (ดอมปาว) เคลือบผิวของชิ้นงาน เพื่อให้ได้สีและพื้นผิวตามที่ต้องการ และใช้กระดาษทรายขัดแต่งพื้นผิวให้เรียบ

ภาพที่ 5 ลักษณะของผิวดินเมื่อเคลือบด้วยดินสำเร็จรูป
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

เมื่อตกแต่งพื้นผิวสำเร็จ รอให้ดินแห้งสนิท แล้วจึงเข้าสู่กระบวนการเผาโดยผู้สร้างสรรค์เลือกใช้วิธีการแบบธรรมชาติ โดยการเผากลางแจ้งแบบสุ่มฟาง มีวิธีการดังภาพ

ภาพที่ 6 กระบวนการเผาแบบสุ่มฟางกลางแจ้ง
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ผลการสร้างสรรค์

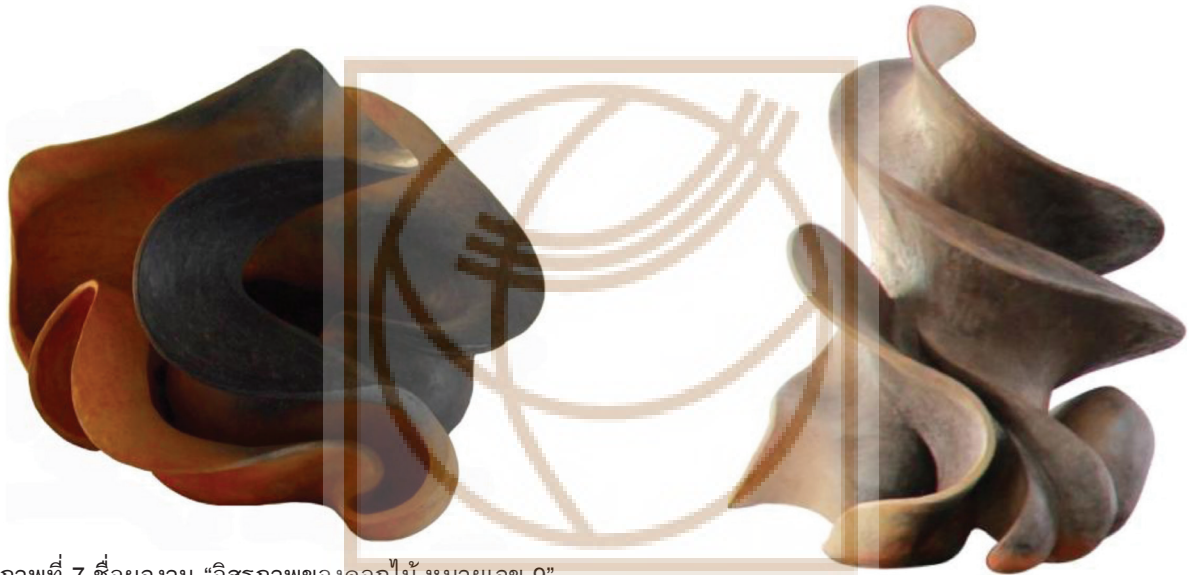
การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ได้แบ่งช่วงเวลาในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ผู้สร้างสรรค์มุ่งแสดงเนื้อหาของผลงานประติมากรรมที่แสดงออกถึงพลังความเคลื่อนไหวจากจังหวะลีลาความงามของธรรมชาติที่มีความอ่อนหวาน นุ่มนวล และพลิ้วไหวอย่างอิสระจากแรงบันดาลใจที่ได้จากกลีบดอกไม้เป็นสำคัญภายใต้รูปทรงที่เป็นนามธรรม ด้วยเทคนิคดินเผาที่ใช้กระบวนการเผาแบบสุ่มฟางกลางแจ้ง เพื่อให้ได้สีสนที่ เป็นธรรมชาติหลังการเผาและสอดคล้องกับเนื้อหาที่กล่าวถึงพลังความงามจากธรรมชาติ

ผลจากการสร้างสรรค์พบว่า ผลงานที่มีขนาดใหญ่แต่มีความบาง ทำให้เกิดการแตกหักง่ายในขณะเผาและขนย้ายจึงต้องมีการปรับแต่งรูปทรงในส่วนที่แตกหักออกไปหลังจากการเผา

ระยะที่ 2 ผู้สร้างสรรค์ยังคงมุ่งแสดงเนื้อหาของผลงานประติมากรรม ที่แสดงออกถึงพลังความเคลื่อนไหวจากจังหวะลีลาความงามของธรรมชาติ ที่มีความอ่อนหวาน นุ่มนวล และพลิ้วไหวอย่างอิสระจากแรงบันดาลใจที่ได้จากกลีบดอกไม้เป็นสำคัญ ด้วยรูปทรงนามธรรมที่ต่อเนื่องมาจากการสร้างสรรค์ระยะที่ 1 โดยมีการพัฒนารูปทรงให้แสดงออกถึงพลังการเคลื่อนไหวของธรรมชาติที่มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น

ในการสร้างสรรค์ผลงานระยะที่ 2 เป็นการปรับปรุงผลงานจากข้อบกพร่องของในระยะที่ 1 โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนา รูปทรงให้มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น และแก้ปัญหาในเรื่องของการแตกตัวของผลงานในกระบวนการเผา ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาคือ เพิ่มความหนาของชิ้นงานให้มากขึ้น เพื่อให้มีความแข็งแรง ไม่แตกร้าวง่าย

ภาพที่ 7 ชื่อผลงาน “อิสรภาพของดอกไม้ หมายเลข 9”,

ขนาด สูง 60 เซนติเมตร, เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ภาพที่ 9 ชื่อผลงาน “อิสรภาพของดอกไม้ หมายเลข 11”,

ขนาด สูง 70 เซนติเมตร, เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ภาพที่ 8 ชื่อผลงาน “อิสรภาพของดอกไม้ หมายเลข 10”,

ขนาด สูง 65 เซนติเมตร, เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ภาพที่ 10 ชื่อผลงาน “อิสรภาพของดอกไม้ หมายเลข 12”,

ขนาด สูง 60 เซนติเมตร, เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ภาพที่ 11 ชื่อผลงาน “อิสรภาพของดอกไม้ หมายเลข 13”,
ขนาด สูง 65 เซนติเมตร, เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

ระยะที่ 3 ในด้านเนื้อหา ยังคงเป็นการแสดงเนื้อหาที่มุ่งเน้นให้เห็นถึงจังหวัดความงามในความเคลื่อนไหวของธรรมชาติเป็นสำคัญ เป็นการกล่าวถึงลักษณะความงามของธรรมชาติที่เคลื่อนไหวอย่างอิสระและอ่อนหวานในรูปแบบที่หลากหลาย โดยไม่ได้ยึดเนื้อหาที่ได้รับแรงบันดาลใจจากกลีบดอกไม้เพียงอย่างเดียวการสร้างสรรครูปทรง ในผลงานระยะที่ 3 เป็นการสร้างสรรครูปทรงที่เป็นนามธรรมของความงามในธรรมชาติ ซึ่งได้รับการพัฒนามาจากผลงานระยะที่ 2 อย่างต่อเนื่องในจำนวนผลงานทั้งสิ้น 16 ชิ้นงาน และปรับขนาดให้เล็กลงจากผลงานระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2

จากการสร้างสรรคพบว่า ปัญหาในการสร้างสรรคผลงานระยะที่ 3 คือการสร้างสรรคชิ้นงานจำนวนหลายชิ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาารูปทรงอย่างชัดเจน และเพื่อสร้างสรรคพลังความงามของธรรมชาติให้หลากหลายรูปแบบมากขึ้นเมื่ออยู่รวมกันเป็นชุด จึงต้องมีการร่างรูปแบบก่อนขึ้นงานให้มากกว่าปกติ และปัญหาในการแตกกร้าวของขอบงานยังคงมีอยู่ เพราะผลงานมีขนาดเล็กกลง จึงมีการปรับความหนาของผลงานให้บางลง เพื่อแสดงความอ่อนหวาน บอบบาง

ภาพที่ 12 ชื่อผลงาน “สวนดอกไม้”, ขนาด ผันแปรตามพื้นที่,
เทคนิค ดินเผา
ที่มา : ภาพถ่ายโดยผู้สร้างสรรค์ จริยวดี มะราชลี

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการสร้างสรรค เกิดข้อค้นพบใหม่ องค์ความรู้ใหม่ หรือนวัตกรรมใหม่ ดังนี้

จากผลการสร้างสรรคประติมากรรมดินเผา ที่สื่อสะท้อนจังหวัดความงามจากธรรมชาติในครั้งนี้ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการสร้างสรรคผลงานศิลปะในรูปแบบนามธรรม คือ การดึงเอารูปทรงจากธรรมชาติ อาทิเช่น กลีบดอกไม้ที่พัดพลิ้วไหวตามแรงลมอย่างอิสระ ให้ถูกคลี่คลายเป็นรูปทรงใหม่จากจินตนาการของผู้สร้างสรรคผ่านกระบวนการของการสร้างสรรคในรูปแบบประติมากรรมดินเผา และสามารถแสดงเนื้อหาแห่งความงามในธรรมชาติได้จริง

2. ผลการสร้างสรรคแสดงลักษณะเฉพาะตนของผู้สร้างสรรค ดังนี้

ผลการสร้างสรรคประติมากรรมดินเผา รูปแบบนามธรรม ที่แสดงเนื้อหาในจังหวัดความงามจากธรรมชาติของผู้สร้างสรรค แสดงลักษณะเฉพาะตนของผู้สร้างสรรคได้อย่างชัดเจน คือ รูปทรงนามธรรมที่เกิดจากจินตนาการด้านความงามจากอุดมคติส่วนตัวของผู้สร้างสรรค โดยได้รับแรงบันดาลใจจากรูปทรงธรรมชาตินำมาสร้างเป็นรูปทรงใหม่

3. ผลงานสร้างสรรค มีความเป็นต้นแบบ ดังนี้

ผลงานสร้างสรรคในครั้งนี้ เป็นผลงานศิลปกรรมรูปแบบประติมากรรมดินเผา ซึ่งมีความเป็นต้นแบบ คือ เกิดจากการคลี่คลายรูปทรงจากธรรมชาติ เช่น กลีบดอกไม้จนพัฒนาเป็นผลงานประติมากรรม โดยมีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับที่ละขั้นทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา

4. ผลงานสร้างสรรค แสดงคุณค่าในด้านต่างๆ ดังนี้

ผลงานสร้างสรรคประติมากรรมดินเผา ได้แสดงทัศนธาตุทางศิลปะในด้านต่างๆ เช่น ความงาม ความอ่อนหวานของเส้นและรูปทรงอิสระ อันเกิดจากจินตนาการด้านความงามจากการเคลื่อนไหวของธรรมชาติ ของผู้สร้างสรรค ซึ่งในความอ่อนหวานนุ่มนวลของการเคลื่อนไหวในธรรมชาตินั้น ได้แฝงไว้ด้วยความแข็งแกร่งของธรรมชาติที่บอบบางเช่นกัน

5. ผลกระทบหรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากสังคม หรือจากวงวิชาการ

ผลงานก่อให้เกิดการสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนบ้านหม้อ จังหวัดมหาสารคามด้วยการสร้างสรรคผลงานประติมากรรมจากวัสดุดินเผา ที่สามารถแสดงร่องรอยของสีและพื้นผิวที่มีความเป็นธรรมชาติ จากกระบวนการเผาด้วยวิธีสุ่มฟางกลางแจ้งที่เป็นวิธีดั้งเดิมของชุมชน นำมาบูรณาการปรับใช้ในการทำงานสร้างสรรค ที่สามารถตอบสนองการแสดงผลออกได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นการต่อยอดและสืบสานภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมดินเผา ในเนื้อหาที่แสดงออกถึงจังหวัดลือลาความงามจากธรรมชาตินั้น เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการอย่างเป็นทางการลำดับ โดยเฉพาะในเรื่องของการคลี่คลายรูปทรงให้มีความเป็นนามธรรมที่ชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยยังคงอ้างอิงเนื้อหาของความเป็นธรรมชาติและแสดงถึงความงาม ความอ่อนหวานของการเคลื่อนไหวในธรรมชาติได้อย่างเป็นระบบ ภายใต้รูปทรงที่เกิดจากแรงบันดาลใจของดอกไม้และธรรมชาติ โดยใช้วัสดุที่สอดคล้องกับเนื้อหาของผลงาน คือ ดินเผาที่ใช้กระบวนการเผาแบบพื้นบ้าน ซึ่งในขั้นตอนของการสร้างสรรค์ด้านเทคนิควิธีการนั้น ก็มีข้อเสนอแนะที่ได้นำมาพัฒนาปรับปรุงและทดลองปรับเปลี่ยนกระบวนการเผายุ่หลากหลายรูปแบบเช่นกัน

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมอันเกิดจากการได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการอย่างเป็นทางการขั้นตอน จึงก่อให้เกิดเป็นผลงานศิลปกรรมรูปแบบนามธรรมที่สามารถสื่อถึงเนื้อหาของจังหวัดลือลาความงามจากธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์และงดงาม ด้วยจังหวัดลือลาของเส้นและรูปทรงนามธรรมอันเกิดจากจินตนาการด้านความงามตามอุดมคติของผู้สร้างสรรค์เอง

เอกสารอ้างอิง

นนทิวรรณ จันทนะพะลิน. **Thai Art Project**. (ม.ป.ป.). สืบค้น

เมื่อ วันที่ 11 ตุลาคม 2555 , จาก

[http://thaiartproject.org/non2.html&h=647&w=450&](http://thaiartproject.org/non2.html&h=647&w=450&sz=30&tbid=gOvnwxh9droidm:&tbn)

[sz=30&tbid=gOvnwxh9droidm:&tbn](http://thaiartproject.org/non2.html&h=647&w=450&sz=30&tbid=gOvnwxh9droidm:&tbn)

สุรศักดิ์ แสนโหม่ง. **Art Database Rama IX Art Museum**.

(2555). สืบค้นเมื่อ วันที่ 11 ตุลาคม 2555 ,

จาก [http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/](http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Surasak%20Sannong)

[home.php?p=profiles&name=Surasak%20Sannong](http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?p=profiles&name=Surasak%20Sannong)

อรุณทัย. (2552). **ดอกไม้กับนาฬิกา**. สืบค้นเมื่อ วันที่ 11 ตุลาคม

2555, จาก [http://thaipoem.com/forever/ipage/](http://thaipoem.com/forever/ipage/poem122599.html)

[poem122599.html](http://thaipoem.com/forever/ipage/poem122599.html)

Eva Hild. (ม.ป.ป.). **Curriculum Vitae**. สืบค้นเมื่อ วันที่

11 ตุลาคม 2555, จาก [http://evahild.com/?page_](http://evahild.com/?page_id=13)

[id=13](http://evahild.com/?page_id=13)

_____. (ม.ป.ป.). **Ceramic Sculpture**. สืบค้นเมื่อ วันที่

11 ตุลาคม 2555, จาก [http://evahild.com/wp-](http://evahild.com/wp-content/uploads/2012/08/2002-2003-11.jpg)

[content/uploads/2012/08/2002-2003-11.jpg](http://evahild.com/wp-content/uploads/2012/08/2002-2003-11.jpg)